

4/85

**HVORFOR
SOSIALISME
av
Kjersti
Ericsson**

Vi i Rød Valgallianse er for revolusjon. Det synes mange er et drastisk standpunkt. Men jeg synes nå egentlig det er langt mer drastisk å ikke være for revolusjon, slik verden ser ut. Jeg synes det er rarere at folk tror det kan fortsette som nå. Og det er helt uvirkelig når hele det politiske livet i Norge kretser om Gro eller Kåre i regjeringsposisjon som om det var et viktig og skjellsettende spørsmål. Her om dagen leste jeg f.eks. følgende i i avisa: Et land som Mexico bruker mer korn til dyrefor enn til å fø sin egen befolkning. 80 % av ungene på landsbygda er underernært. Kornet går til de store kvegfarmene - og blir deretter hamburgere på det amerikanske markedet.

Det er den engelske hjelpeorganisasjonen Oxfam som har trukket fram dette eksemplet under slagordet "Sult er politikk". Hva slags politikk er det som gjør at ungene på landsbygda i Mexico må sulte? Jo, det er blant annet følgende: Mexico er ett av de mest forgjelda landa i den tredje verden. Hvert år må de betale enorme summer i renter og avdrag til storbankene i de vestlige, kapitalistiske landa. Hva skal de betale med? Jo, de må ha eksportinntekter. I 1983 var gjelda til landa i Latin-Amerika 3 ganger så stor som verdien av det de eksporterte og nesten halvparten så stor som hele bruttonasjonalproduktet. Her ligger det et voldsomt press på å legge om disse landas produksjon til varer som kan selges på verdensmarkedet for å skaffe eksportinntekter, i stedet for å produsere det som folket i landa sjøl har behov for. Ergo blir kornet i Mexico hamburgere i USA, i stedet for brød til småungene på den mexicanske landsbygda.

Mexico er ikke aleine. I de aller fattigste landa, vesentlig i Afrika, er gjelda 312 % av eksporten. Det betyr at de tvinges til å produsere tobakk, te, kaffe osv. for eksport, i stedet for mat til sin egen befolkning. For flere av disse landa er det såvidt eksportinntektene holder til å dekke renteutgiftene. Det blir ingenting igjen til økonomisk utvikling i landa sjøl. I stedet for å fø sin egen befolkning, før de på de store, kapitalistiske bankene.

Bankene på si side har også sine bekymringer. Det blir klarere og klarere at det er

usikkert om de får tilbakebetalt de svære låna fra den tredje verden. Dermed svikter deres egen kapitaltilgang, både på den måten at de står i fare for å miste penga de har lånt ut, og at de har problemer med innlån, fordi tilliten til bankene er svekka. Går de svære amerikanske bankene over ende, får det sjølsagt store ringvirkninger for hele verdensøkonomien. Gjeldskrisa er ei tidsinnstilt bombe.

Hva gjøres for å "løse" krisa? Det som har skjedd, er at det internasjonale pengefondet har gått inn i rollen som ei slags verdensregjering, som samordner låna, leder forhandlinger om nye avtaler og stiller krav som de forgjelda landa må oppfylle for å få pengefondets stempel på at de de er verdt å satse på fra bankenes side. Krava som pengefondet stiller, er innstramminger i den økonomiske politikken: reallønna skal ned, offentlige utgifter, f.eks. matsubsidier, skal ned, landa skal få budsjetter i balanse, få eksportoverskudd (som bl.a. betyr at nødvendig import kuttes ut,) osv. osv. Det betyr ytterligere steinhard utbytting av de fra før utfattige folkemassene.

Dette er en del av sultens politikk. Og så har vi den golve jordas politikk. Den handler bl.a. om regnskogene i Afrika, Asia og Sør-Amerika. Hvert år blir verdens skogområder redusert med et område på størrelse med halve Norge. Mesteparten forsvinner i den tredje verdens regnskoger. Dersom utviklinga fortsetter som nå, vil ytterligere ca 40 % av u-landas skogområder gå tapt fram til år 2000. Denne avskoginga fører bl.a. til at grunnvannstanden synker, slik at vannforekomstene i mange u-land blir mer uregelmessige og vanskeligere tilgjengelig. Vann er et av de virkelig store problemene i mange u-land. Fram mot år 2000 vil befolkningsveksten alene fordoble vannbehovet i disse landa. Avskogingen vil antakelig få store og uoversiktlige konsekvenser for de klimatiske forholda i hele verden på litt lengre sikt.

Og hva vil vi ha igjen i stedet for regnskogene? Vi vil ha fattige åkre, aske, ufruktbare stepper, toalettpapir og fine møbler. Hvordan kan dette skje? Nedhogginga starter ved at multinasjonale selskaper hogger ned det tyngste tømmeret. Når de har fjernet det som er lønnsomt for dem, er områdene tilgjengelige for fattige mennesker som lever på eksistensminimum, fordi landets ressurser og verdier forsvinner inn i store banker og selskaper i den utvikla, kapita-

listiske verden. De må ta åkerland, beiteland og brensel der de kan finne det. For å bedre fruktbarheten svir de gjerne av resten av vegetasjonen. Men etter noen år under brennende sol og kraftige regnskyll er det lite igjen av det en gang så fruktbare området.

Og så har vi arbeidsløshetens politikk. Den teknologiske utviklinga betyr en voldsom økning i arbeidsproduktiviteten. En skulle tro at det var et gode i en verden der flertallet lever på eksistensminimum eller under, der sulten og fattigdommen herjer. Men slik er det ikke. En amerikansk vitenskapsmann sa det slik i tidsskriftet "Scientific American": Nå nærmer menneskeheten seg paradiset i den forstand at vi blir i stand til å produsere alt vi trenger praktisk talt uten innsats av menneskelig arbeid. Men slik det økonomiske systemet vårt er, må du ha lønn for å leve og arbeid for å få lønn. Derfor vil alle sulte ihjel i paradiset.

I ant-atomvåpen-demonstrasjoner har jeg av og til sett folk som bærer parola "Jorda har ingen nødutgang". Det er ei parole som det kan være like aktuelt å stille i forbindelse med de svære økologiske katastrofene kapitalismen og imperialismen er i ferd med å forårsake, eller de enorme samfunnsmessige problemene som vil oppstå ettersom den teknologiske revolusjonen skaper voldsomme strukturendringer og massearbeidsløshet, og når gjeldskrisa i verden plutselig eksploderer. Men mange tror at Norge er et slags tilfluktsrom, der vi kan leve forholdsvis trygt og idyllisk og fortsette å krangle om Gro eller Kåre, uansett hva som skjer i resten av verden. Men slik er det ikke. De økologiske katastrofene stanser ikke ved Norges grenser. "Kjemisk krig mot Sør-Norge" lød en overskrift i Klassekampen for ei uke sida.

300 000 tonn svovel og andre giftige partikler regner ned i Norge hvert år. Mesteparten kommer fra kontinentet, men 10 - 15 % sørger norsk industri og norske biler sjøl for. 90 % av innsjøene i Sør-Norge er enten fisketomme eller utdøende, det er registret sjukdom og økende fare for småfugl og insekter, elg og annet storvilt, skogen og menneskene. Skogdøden fra Schwarzwald er på vei hit.

De økonomiske krisene og den teknologiske revolusjonen stanser heller ikke ved Norges grenser. Norge er f.eks. det landet i den vestlige verden som har størst andel av sysselsettinga si i gammaldags tungindustri og minst andel av syssel-

settinga si i moderne, såkalte "vekstbransjer". "Det norske problemet" kalles dette i den offentlige utredninga "Politikk for arbeid": "Konturene av det norske problemet står etterhvert fram. I et vekstperspektiv er industristrukturen klart ugunstigere enn for sammenliknbare land. Norsk industri har sitt tyngdepunkt på stagnerende markeder og er dårlig representert innenfor morgendagens vekstområder." Og de fortsetter med å si at de regionale konsekvensene av den industrielle omstillinga kan bli omfattende. De fleste regioner, uansett beliggenhet og størrelse, vil merke konsekvensene. "Permitteringer, oppsigelser og nedlegginger synes unngåelige". Storstilt rasering av arbeidsplasser og lokalsamfunn betyr dette. Og siden Norge er kommet sånn i bakleksa, må vi regne med at det skal gå fort, borgerskapet har hastverk med å sikre seg en plass på "morgendagens markeder". Borgerskapet har hastverk på et annet område også. I dag tjener Norge store penger på olja. Men disse pengene kommer ikke vanlige folk til gode. Vanlige folk får 0 i lønnstillegg, dyrere daghjem, dyrere bolig og dårligere helse-tilbud. Hvorfor? Jo, fordi de som bestemmer her i landet, vurderer saka slik: Oljeeventyret kan ta slutt, av mange grunner. Produksjonen kan nå toppen alt i 1990. De store valuta-reservene må plasseres mest mulig profitabelt. Daghjem, kollektivtrafikk og en trygg og lykkelig alderdom for vanlige folk gir ikke profitt. Det er mer å hente på å spekulere med pengene i utlandet. I følge Norges Banks årsmelding, er størsteparten av valuta-reservene (de 90 milliardene eller hvor mye det nå er blitt) plassert i banker og statspapirer i USA. Noe er også fordringer på det internasjonale pengefondet.

I denne forbindelsen er det interessant å se på Reagans økonomiske politikk. De amerikanske storkonsernene har fått store skattelettelser. Dette medvirker til at USA har et kraftig underskudd på statsbudsjettet. Reagan finansierer statsutgiftene (først og fremst den militære opprustninga) ved låneopptak. Renteutgiftene på låna må vanlige folk betale med sin skatt. Budsjettunderskuddet er slik en metode for å skyve byrdene over på vanlige folk.

De penga Reagan låner for å finansiere star wars-programmet sitt er bl.a. de norske valuta-reservene. I stedet for å gå til daghjem og kollektivtrafikk her i Norge, går penga til amerikanske raketter. Dermed knyttes også den norske økonomiens skjebne sammen med de amerikanske bankenes skjebne. Går de over ende, er

de norske valutareservene kanskje tapt. Hva skjer hvis den tredje verden sier: "Vi betaler ikke"? Det norske borgerskapets profitt er direkte avhengig av at sultens politikk fortsetter. Hva vil ellers skje i det trygge norske "tilfluktsrommet" i tida framover? Alt som i dag hindrer kapitalen å flyte dit den gir størst profitt, vil borgerskapet forsøke å forandre. Det er de nødt til, med de skjerpede økonomiske forholda, med lavere vekst og hardere konkurranse på verdensmarkedet. Dette betyr: nedlegging av den tradisjonelle tungindustrien, som jeg alt har nevnt. Nedbygging av landbruket. I Bygdeutvalgets innstilling står det at antall årsverk i jordbruket skal ned fra 124.000 årsverk i dag til 56 - 67.000 årsverk i år 2000. Når gårdene legges ned, forsvinner også grunnlaget for bosettinga på landsbygda, og distriktene kan avfolkes. Borgerskapet kan både spare store overføringer til landbruket og store infrastrukturinvesteringer i distriktene. Kapitaleksport og "internasjonalisering" av økonomien. Mens Norge hadde aksjemajoriteten i 826 utenlandske bedrifter i 1978 var tallet steget til 1.589 bedrifter i 1983. Internasjonaliseringa betyr tap av norske arbeidsplasser, det betyr styrket norsk imperialisme og norske økonomiske interesser knytta til at reaksjonære regimer som sikrer "ro og orden" og fortsatt utbytting holdes ved makta. Velferdskostnadene må ned. Det betyr nedskjæringer og egenandeler. Ny trygdefinansiering kommer snart. Folk skal betale mer inn, og få mindre ut er planen som alle partiene er enig om. Reallønna må senkes, lønningene gjøres avhengig av bedriftens profitt. O-oppgjøret i år er en første prøve på dette. De sentrale forhandlingene avskaffes, det som er av lønnsforhandlinger foregår på det lokale plan. Det kan enda gå an for typografene i Aftenposten, men det er forferdelig ille for kvinnfolka på fiskefiletfabrikken.

Dette er borgerskapets strategi. Dette er den planen de har lagt opp. Det er en plan som bør få folk flest til å fryse på ryggen. Men det er likevel den "snille" versjonen av kapitalismens nærmeste framtid i Norge. Det er en plan som ikke tar de tidsinnstilte bombene med i betraktning: gjeldskrisa som kan eksplodere, de økologiske katastrofene, de teknologiske endringene som vil føre til voldsomme samfunnsmessige rystelser.

På tirsdag var jeg en tur i Kongsvinger. Der traff jeg en kar som jobba på Dyno, på plastfabrikken. Kona hans jobba også der. Når kona jobba dagskift, jobba han nattskift og omvendt. I tillegg jobba begge en masse overtid. Hele helga hadde han jobba overtid, og sjefen pressa på for å få han til å jobbe overtid støtt og stadig. Veggen på fabrikken var nærmest tapetsert med dispensasjoner fra arbeidsmiljølovens overtidsbestemmelser.

Dynos politikk er å kjøpe opp andre bedrifter i bransjen og legge dem ned. Dette får de statsstøtte til, det kalles støtte til strukturendringer.

Denne politikken lønner seg sjølsagt for Dyno. Ved å la noen få arbeidere jobbe livet av seg i stede for ha flere i arbeid, sparer de investeringer i maskinelt utstyr. Marx har beskrevet akkurat dette i Kapitalen, hvordan kapitalistene alltid vil foretrekke færre arbeidere som jobber mye i stede for flere som jobber litt mindre. De sparer sosiale utgifter og arbeidsgiveravgift. Og de kvitter seg med konkurrenter, slik at de kan presse prisene opp.

Men hvis vi tenker ut fra flertallets behov, så er sjølsagt Dyno-systemet helt på jordet. Dyno systemet betyr arbeidsløshet for dem som jobba i de nedlagte fabrikkene, og det betyr utgifter til arbeidsløshetsstrygd, som flertallet betaler gjennom skatten sin. Arbeidsløsheten kan igjen føre til sosiale og helsemessige skader, som betyr utgifter for helsevesenet. Og de som jobber livet av seg i Dynofabrikken vil ganske sikkert merke det på helsa før eller seinere.

Når vi kommer med våre krav og reformforslag i valgkampen, så får vi uavlatelig spørsmålet: "Men har vi råd til dette?" "Hvor mye vil det koste?" Vi bør heller stille spørsmålet: "har vi råd til kapitalismen?" "Har vi, flertallet, vanlige folk i Norge, råd til å la Dyno-systemet fortsette?"

Det har lenge vært et argument mot sosialismen at kapitalismen er mer økonomisk effektiv. Konkurransen er ei ubønnhørlig drivkraft som tvinger kapitalistene til å økonomisere med ressursene, effektivisere produksjonen, utvikle ny og bedre teknologi. Klarer ikke kapitalisten å henge med, går han konkurs og undergang i møte. Sosialismen, derimot, er ineffektiv og langsom, fordi konkurransedrivkrafta mangler. Bedriftsledelsen har ikke konkursen pustene i nakken hele tida, slik at den tvinges til å

økonomisere, effektivisere og utvikle ny teknologi.

Historiske erfaringer har vist at det er noe i denne kritikken. Men dette er tross alt bare en del av historia. For hvordan klarer kapitalismen å være effektiv ? Den klarer det ved å la flertallet, naturen og framtida betale regninga. Det finnes ingen mekanisme innebygd i kapitalismen som økonomisk system som bremser enkeltkapitalistene fra til sammen å forårsake enorme samfunnsmessige og økologiske skadevirkninger. Tvert imot, selve drivkrafta i kapitalismen som økonomisk system tvinger dem til å gjøre akkurat det.

Et eksempel: Økonomer i OECD har lagt fram et større analysearbeid der de dokumenterer omfanget av skadevirkningene som følge av industriforurensningene. De har regna ut at ved en reduksjon i svovelutslippene med 50% vil Vest Europa spare milliarder av dollar, ved at stål ruster mindre, ved økte avlinger, ved redusert helsebudsjett og bedre rekreasjonsmuligheter. Ekspertene regner med at det med dagens teknologi er mulig å redusere utslippene med langt mer en 50 %.

Dette er det OECDs egne eksperter som har regna ut. Det mangler ikke eksempler på at borgelige eksperter lager analyser av denne typen. Ett kjent eksempel er den såkalte Carter-rapporten, som er laga av ei gruppe framstående amerikanske vitenskapsfolk, på oppdrag av president Carter sjøl. Den handler om hva som sannsynligvis vil skje med denne kloden fram mot år 2000 dersom alt fortsetter som nå, og det er uhyggelig lesning. Der står alt sammen, om tapet av regnskogene og hva det vil bety for vannforsyning og klima, om ørkner som vokser, om gapet mellom den rike og den fattige verden som bare blir større, om stor del av jordas dyre- og plantearter som vil gå tapt, om drastisk økende fare for naturkatastrofer og sosialt sammenbrudd.

I det små har vi hatt sånne regnestykker her hjemme også. For ca. 4 år siden regna noen eksperter i sosialdepartementet ut hvor mange millioner vi ville spare i helseutgifter osv. ved å gjennomføre arbeidmiljølovens bestemmelser. Det var det eneste fornuftige sparetiltaket som ble foreslått det året. Men i motsetning til alle de ufornuftige ble det ikke gjennomført.

Og det er nettopp poenget. Trass i alle fornuftige

analyser og dystre framtidsvisjoner, så blir ingenting gjort. Hvorfor blir det ikke gjort? Svaret er enkelt: Kapitalismen som økonomisk system står i veien. Den kapitalist som starta med å bygge renseanlegg, ville få et handicap i forhold til de andre. Det kapitalistiske landet som tvang bedriftene sine til å bygge renseanlegg, ville få et handicap i forhold til konkurransen på verdensmarkedet. Dessuten viser de kapitalistiske markedskreftene seg ofte langt sterkere en lovpåbud. Asbestskandalen her hjemme er et eksempel. Mange år etter at det kreftframkallende stoffet asbest er blitt forbudt, viser det seg at det blir brukt på flere norske bedrifter. For det lønner seg for kapitalistene å la arbeidsfolk dø av kreft med vitende og vilje.

Kapitalismen som økonomisk system er hårreisende ineffektiv overfor de utfordringene VÅR TID reiser. Vi har ikke lenger råd til kapitalismen, rett og selett. Gudmund Hernes, maktutreder og DNA-ideolog, har sagt at vi trenger et system som gjør det fornuftig for den enkelte å handle til fellesskapets beste. Haka ved Hernes' oppskrift er at når han snakker om "den enkelte" så mener han arbeidsfolk, og når han snakker om "fellesskapets beste" så mener han kapitalistenes beste. Men hvis vi tolker han bokstavelig, så har han helt rett. Vi trenger et system som gjør det fornuftig for den enkelte å handle til fellesskapets beste. Kapitalismen derimot er det stikk motsatte.

Systemet må være sån at det er de som må betale helseutgiftene som bestemmer om det skal bygges renseanlegg. Det må være de som risikerer å dø av kreft som bestemmer om asbest skal være tillatt eller ikke. Det må være de som risikerer å bli arbeidsløse, og de som betaler arbeidsløshetsstrygda, som bestemmer om en bedrift skal nedlegges eller ikke. Kort sagt vi må ha et system der flertallets, arbeidsfolks interesser avgjør. Og det haster.

Dette systemet er en planøkonomisk sosialisme der arbeidsfolk har makta. Mange tenker seg sosialismen som et grått og fattig samfunn: et fritt folk som sliter hardt og spiser gras. Og det er sant at sosialismen ikke er noe drømmesamfunn, østafør sol og vestafør måne. Men forestillingen om den grå sosialismen må nok skyldes at vi har ganske store illusjoner om kapitalismen. Rundt omkring sitter jo kapitalistenes egne eksperter og regner ut hvor livsfarlig kapitalismen er, og hvor mye vi ville spare på et annet system. Hadde det vært sosialisme i Europa, så kunne vi gjennomført

forslagene fra ekspertene i OECD, vi kunne begrensa utslippene med 50 % eller mer, og blitt sunnere, rikere, og mindre engstelige for framtida. Nå planlegges ei ny rasering av distrikts-Norge som vil føre til omfattende endringer i bosettingsmønsteret. De ensidige industristedene skal vekk, og jordbruket undergraves. Dette vil høyst sannsynlig bety at folk flytter inn til de større byene, der sjansen til å få seg jobb, oppleves som NOE større. Tilbake rundt i landet står gode hus, skoler osv. for millioner på millioner av kroner. I Oslo blir det flere folk uten bolig, uten arbeid, flere unger som trenger skole, flere folk på sosialen, flere i sjukehuskøene og korridorene, mer alkoholisme, mer kriminalitet. Har vi råd til denne vanvittige samfunnsmessige sløsinga? Denne utviklinga går borgerskapet inn for i ei tid da den teknologiske utviklinga gjør at storbyenes epoke nærmer seg slutten. Dette er den første revolusjonen i produktiviteten i menneskets historie som ikke trenger konsentrasjon. Den vil faktisk åpne for desentralisering i stor skala. Men borgerskapet tenker ikke framover.

Hadde det vært sosialisme, kunne vi investert oljepenga fornuftig, slik at vi hadde noe igjen for det når oljeeventyret tok slutt. Det må da være bedre at penga går f.eks. til atomsikre tilfluktsrom i Norge enn til Reagans star-wařs-program? Eller vi kunne investert i ei omstilling av norsk industri på arbeidsfolks premisser, uten å fjerne arbeidsplasser der folk bor. Og vi kunne investere i virkelige utviklingsprosjekter i den tredje verden, i stede for å investere i sultens politikk.

For tida kjører Arbeiderbladet en serie om privatiseringas forbandelser. De tar for seg det ene etter det andre av regjeringas privatiseringstiltak og viser hvor dyrt det i virkeligheten blir. Når f.eks. rengjøringspersonalet på universitetet i Oslo får sparken og et privat byrå overtar, så koster det mer en det gjorde før.

men det virkelig store privatiseringstiltaket, kapitalismen sjøl, sier ikke Arbeiderbladet noe om. Kanskje burde vi begynte å lage våre egne regnestykker over hvor mye kapitalismen koster. F.eks.:

- Hvor mye koster arbeidsløsheten, den åpne og den skjulte, i tapt verdiskaping, i arbeidsløshetsstrygd, uføretrygd og sosialhjelp

- Hvor mye koster dårlig arbeidsmiljø på arbeidsplassene, stress, kvinners dobbeltarbeid, forurensninger og møkk, i helseskader og helseutgifter
- Den kjente sosialdemokrat og omstillingsideolog Finn Lied uttalte i sin tid at i det moderne samfunn måtte folk regne med å flytte 11 ganger. Hva koster det å flytte en familie 11 ganger? Hva koster det å spre folk fra Kirkenes for alle vinder?

Jeg er sikker på at hvis vi begynte å regne på dette, ville vi finne ut at sosialismen er det mest effektive sparetiltaket vi kan foreslå.

Det finnes ingen mekanisme innebygd i kapitalismen som økonomisk system som bremser enkeltkapitalistene fra tilsammen å forårsake enorme samfunnsmessige og økologiske skadevirkninger. Det finnes bare EI motkraft, og det er klassekampen. Derfor er det så viktig at det finnes folk som oss, som ikke tror at kapitalistene ordner alt til alles beste, men som veit at det er tvert om. Derfor er det så viktig at det finnes noen som driter i kapitalistenes regnestykker og stadige klager om at vi ikke har råd. Tenk dere hvordan verden hadde sett ut om folk alltid hadde vært såkalt "ansvarlige" og trodd på kapitalistenes regnestykker. I Kapitalen skriver Marx om fabrikantene i Manchester, som fikk økonomiprofessoren Senior på sin side da arbeiderne sloss for 10-timers-dagen (arbeidstida var den gangen 12 timer). Fabrikantene og professoren lagde et langt og innvikla regnestykke som viste at hele nettofortjenesten oppsto denne siste timen, så hvis arbeidstida ble nedsatt, ville alle fabrikkene gå med tap.

De engelske arbeiderne trudde heldigvis ikke på det regnestykket. De norske arbeiderne tok også 8-timersdagen i sin tid uten å bekymre seg om kapitalistene hadde råd. Hva ville det blitt av sosialt framskritt i verden om de undertrykte alltid hadde trodd på de herskendes regnestykker?

Fordi vi ikke tror på kapitalismen som system, så er vi det beste og mest konsekvente dagskamp- og reformpartiet. Derfor er det vi som er mest effektivt kan mobilisere folk til å bremse på kapitalismens skadevirkninger. Når folk spør: "Dere som er for sosialisme og revolusjon, dere som ikke tror på reformer og parlamentarisk overgang, hvorfor vil dere inn i parlamentet og

hvorfor maser dere om reformer?", da må vi svare: Fordi vi veit at kapitalismen ikke tjener folk flest, ikke KAN tjene folk flest, så er det helt nødvendig at folk reiser kamp sjøl og forsvarer interessene sine. Om ingen slåss og ingen stiller krav om reformer, blir det enda værre. Vi vil inn på stortinget for å gjøre det samme som vi gjør i kommunestyrene: Fremme folks egne krav støtte dem som slåss og mobilisere flerre til å kjempe. Noen må representere ansvaret, flertallet og framtida. Det kan vi best gjøre som veit at kapitalismen representerer mindretallet og den totale uansvarlighet.

Så er det dette med revolusjon. Rød Valgallianse vil ha revolusjon. Det er forferdelig! For det første er det å si til dette at det går an å være mot at årstidene skifter, men det gjør de nå allikevel. Det går an å være mot revolusjon også, men det kommer til å bli revolusjon likevel. Antagelig ikke i Norge i første omgang, men i den tredje verden, der folket knuses av de kapitalistiske storkonsernene, bankene og det internasjonale pengefondet, og der Carter-rapporten og alle som har greie på det, spår at situasjonen kommer til å bli verre og verre. Det internasjonale pengefondets krav til gjeldslandas økonomiske politikk har ført til opprør og uroligheter i land etter land, fori matvareprisene blir så høye at de ikke er til å leve med for fattig folk. Uroa i Sudan nå nylig hadde bl.a. dette som bakgrunn. Kampene på Filipinene er en del av det samme mønsteret. Borgerskapets politikere kan godt si at de synes revolusjon er ufint, men før eller seinere kommer massene av fattigfolk til å gi blanke i det. Og når den dagen kommer, da vil også vi merke rystelsene. Da kan folk i Norge velge, om de vil støtte det amerikanske og norske borgerskapet i et blobad for å forsøke å gjenopprette sultens politikk, eller om de vil begynne for seg sjøl.

Bessuten: Kapitalistene er i ferd med å styre skuta på grunn med upåklagelig fart. De veit at de gjør det, men gjør ikke mine til å legge om kursen. Carter-rapporten, som blei bestilt av presidenten i USA, kapitalismens høyborg, består av nesten 800 sider uhyggelige framtidsvisjoner. Og det sies klart at det ikke finnes raske og enkle løsninger, for de problemene raporten peker på, er, sitat: "uløslig knyttet sammen med noen av de vanskeligste sosiale og økonomiske problemene i verden."

Kapitalistene viser ingen tegn til å gå løs på

disse sosiale og økonomiske problemene. De kan ikke det, uten å avskaffe seg sjøl. Kommer de til å avskaffe seg sjøl? Nei, noen må gjøre det for dem. Det er det som kalles revolusjon.

Og samtidig har MULIGHETENE til å leve et rikt liv på jorda aldri vært så store som nå. Den teknologiske og vitenskaplige revolusjonen skaper på felt etter felt nye vyer om hvordan framtida kunne bli, dersom de ble tatt i bruk for å tjene behovene til folk flest. Men i borgerskapets hender blir disse midlene forvandlet fra produksjonskrefter til destruksjonskrefter, som salige Engels sa. Til og med de mest framsynte representantene for borgerskapet sjøl er nødt til å være enig med Engels i dag. Det gjelder å ta destruksjonskreftene ut av borgerskapets hender slik at de igjen kan bli det de skulle være: produksjonskrefter.

Dette kan ikke Rød Valgallianse gjøre. Rød Valgallianse kan ikke gjennomføre noen revolusjon. Det kan bare arbeidsfolk her i landet, det store flertallet som lever her i steinrøysa. Og det kommer de til å gjøre den dagen de klart og tydelig kjenner på kroppen at kapitalismen ikke er til å leve med.

Det Rød Valgallianse KAN gjøre, og MÅ gjøre, er å sørge for at det er NOEN som ikke babler om Gro eller Kåre, men snakker om de VIRKELIGE problemene, de VIRKELIGE utfordringene og de VIRKELIGE skillelinjene i Norge og verden. Folk er bekymra for framtida. I Norge har anti-atomvåpenkampanja samlet opp mye av denne uroa. I andre land, f.eks. Tyskland, er det oppstått såkalte grønne partier som har fått en viss oppslutning på et slikt grunnlag. Men det er bare sosialisme og revolusjon som gir et svar på folks uro. Vi må ta mål av oss til å bli det partiet som samler opp uroen og gir den en retning, gjør den til ei virkelig politisk kraft.

Den store tyske dikteren Bertholdt Brecht har skrevet et dikt som heter "legenden om Budda og det brennende huset". Ei gruppe mennesker er inne i et hus som står i lus lue. "kom ut!" ropes det til dem, "huset brenner!", men de nøler og roper tilbake: "Er det kaldt ute?"

kapitalismen og imperialismen er et brennende hus. Det er ikke noe blivende sted for menneskeheten, hverken i Norge eller andre land. Det gjelder å komme seg ut.

Men det gjelder også å bygge seg et nytt hus, sosialismen. Vårt budskap til folk i denne valgkampen må være; Bli med å berge det som berges kan fra flammene, og bli med å bygge det nye huset!

TOM SIDE